

Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på regeringens biståndspolitiska plattform (UF2014/4543/USTYR)

UNICEF Sverige välkomnar att ett utkast till biståndspolitisk plattform nu är på plats. Det är ett stort framsteg att man samlar alla de mål och prioriteringar som tidigare fanns för det svenska biståndet i ett samlat dokument. Vi anser att utkastet till plattform är överlag ett välskrivet och genomarbetat underlag.

UNICEF Sverige vill särskilt lyfta fram som positivt:

- Att plattformen har ett tydligt rättighetsperspektiv och utgår från de fattiga människornas behov, rättigheter och villkor.
- Att kvinnor och flickor lyfts fram som huvudsakliga målgrupper och att dessa lyfts fram under nästan alla områden istället för att utgöra ett eget målområde. Det är också bra att män och pojkar lyfts fram som viktiga målgrupper i arbetet för jämställdhet.
- Att det multilaterala systemet som kanal för biståndet tydligt lyfts fram och att regeringen fortsätter att förordna långsiktigt och icke-öronmärkt stöd.
- Att rätten till grundläggande hälsa är ett eget delmål och där åtgärder mot barna- och mödradödlighet och sexuella och reproduktiva rättigheter samt för vatten och sanitet lyfts fram. Dessa är alla viktiga fokusområden för UNICEF.

UNICEF Sverige har dock följande påpekanden:

- **Plattformen är väldigt bred och sträcker sig över många tematiska områden.** Detta gör att **målhierarkier och prioriteringar fortfarande inte är så tydliga**, trots att detta var regeringens viktigaste intention med plattformen. De verkliga prioriteringarna kommer därför att göras i framtagande av de tematiska och geografiskt inriktade resultatstrategierna. Detta arbete kommer antagligen till största del att göras utan insyn och delaktighet från övriga viktiga aktörer på biståndsområdet, vilket gör att värdefull kompetens och erfarenhet inte tas till vara.
- Då det övergripande rättighetsperspektivet är tydligt, är **barnrättsperspektivet svagare**. Där barn lyfts fram är det oftast som målgrupp och "mottagare" av bistånd. Vi saknar till exempel skrivelser om barn som egna aktörer med egen rätt till deltagande och inflytande över sina livsvillkor. Detta är särskilt tydligt i stycket om inflytande och organisering på sid 19. Det är också svårt att kombinera ett barnrättsperspektiv med att utesluta hälften av barnen, det vill säga pojkarna (vilket ett starkt fokus på flickor kan leda till). Många strukturella och övergripande åtgärder för att stärka barns rättigheter i ett land gynnar barn generellt, oavsett om det är pojkar eller flickor.
- Det stärkta **individfokuset och ökade krav på att visa konkreta resultat** tycker UNICEF

Sverige är positiva förändringar. I plattformen framgår också tydligt regeringens vilja att svenskt bistånd ska stärka samarbetsländernas institutioner, offentliga välfärdssystem och andra viktiga strukturer för ett lands utveckling i enlighet med rättighetsperspektivet. UNICEF har som uppdrag att samarbeta med programländernas regering och myndigheter för att stärka övergripande system och strukturer som långsiktigt bidrar till att tillgodose barnens rättigheter. UNICEF Sverige hoppas att fokuset på individer och resultat inte leder till att man endast formulerar kvantifierbara resultat utifrån vad som är enkelt att mäta och räkna på individnivå.

- De viktiga områdena **utbildning, social trygghet och migration ligger nu under delmål 2** och är starkt kopplade till deltagande i arbetsmarknad och ekonomisk tillväxt. Detta tycker UNICEF Sverige är lite olyckligt. Tillgången till dessa sociala tjänster (bland annat rätten till utbildning, rätt till social trygghet och rätt att söka asyl) är grundläggande rättigheter i sig. Flera grupper varken kan eller bör arbeta, som till exempel barn, äldre och människor med sjukdomar som gör dem arbetsoförmögna.
- Under delmål 5.4.3 lyfts arbetet för **vatten och sanitet** fram. UNICEF Sverige anser dock att prioriteringen av vatten och sanitet i urbana miljöer är lite konstig. Enligt de senaste siffrorna från UNICEF lever 83 procent av de människor som saknar tillgång till rent vatten på landsbygden. För de som saknar sanitet lever 71 procent på landsbygden, vilket inkluderar nästan hela den miljard människor som tvingas utföra sina behov i det fria. UNICEF Sverige anser att människor som bor på landsbygden borde prioriteras i arbetet med vatten och sanitet.
- Plattformen kan tydligare lyft fram **equityperspektivet**. Detta perspektiv innebär en ambition att alla ska få sina mänskliga rättigheter uppfylla och att man ska arbeta för att minska ojämlikheter mellan och inom länder. För UNICEFs del innebär detta perspektiv att man fokuserar insatserna på de mest utsatta och marginaliserade barnen som får flest av sina rättigheter kränkta. Ett exempel är fokus på vatten och sanitet i landsbygdsområden.

UNICEF Sverige anser att följande kan förtydligas i plattformen:

- Hur relaterar målen i plattformen till millenniemålen och de nya utvecklingsmålen inom post 2015 processen?
- Under vilken tidsperiod ska plattformen gälla?
- Det hade varit bra att redan i detta läge få information om vilka strategier och policyer som plattformen ska ersätta.
- Flera centrala begrepp definieras inte i plattformen. Vilka länder räknas till exempel som ofria? Motsvarar "fattiga länder" låginkomstländer enligt Världsbankens definition?
- Hur hanteras eventuella målkonflikter med PGU, till exempel kring handelspolitiken?

Stockholm den 11 februari 2014

Véronique Lönnerblad
Generalsekreterare UNICEF Sverige